

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 269/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť D. J., R., zastúpenej advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 To 66/2008 z 21. mája 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. J. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2009 doručená sťažnosť D. J. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 66/2008 z 21. mája 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 27/2006 z 24. júna 2008 uznaná vinnou z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 3 zákona č. 140/1961 Zb. (Trestný zákon) účinného do 31. decembra 2005, proti ktorému podala odvolanie.

Krajský súd jej odvolanie zamietol. Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal s jej obhajobou a ani sa ňou nezaoberal, preto je jeho rozhodnutie arbitrálne.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka podrobne opisuje postup orgánov činných v trestnom konaní a tvrdí, že v obžalobe okresného prokurátora v Trnave je uvedený iný skutok, než pre ktorý bolo sťažovateľke vznesené obvinenie vyšetrovateľom, skutok popísaný v obžalobe sa nestal a takisto je už premlčaný. Krajský súd sa s týmito skutočnosťami vôbec nevysporiadal.

V závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 6 To 66/2008 zo dňa 21. 5. 2009 v trestnej veci sťažovateľky, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkov 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 6 To 66/2008 zo dňa 21. 5. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo

slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že okresný súd rozsudkom uznal sťažovateľku vinnou z trestného činu sprenevery podľa Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a uložil jej trest odňatia slobody v trvaní štrnástich mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. Sťažovateľka podala proti tomuto rozsudku odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že nie je dôvodné.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny „Každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne“.

Právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy poskytuje ochranu aj čl. 36 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Súčasťou ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka v podstate namieta, že postupom a rozhodnutím krajského súdu došlo k porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože sa s jej obhajobou vôbec nevysporiadal a rovnako sa nezaoberal otázkou, či sťažovateľka naozaj spáchala trestný čin, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo, pretože po celý čas tvrdila, že skutok, ktorý sa stal, nie je trestným činom, a v čase rozhodovania okresného súdu a krajského súdu bol už premlčaný.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená, dovolanie.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku môže právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 dovolaním napadnúť obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia...

Proti namietaným pochybeniam krajského súdu v odvolacom konaní pred krajským súdom, ktoré mali spočívať v porušení jej označených práv a ktoré namieta v konaní pred ústavným súdom, disponovala sťažovateľka dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy – dovolaním. To, či sťažovateľka tento mimoriadny opravný prostriedok proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 To 66/2008 z 21. mája 2009 podala, v sťažnosti neuvádza.

Ústavný súd preskúmal uznesenie krajského súdu a konštatuje, že povaha sťažovateľkiných námietok uvedených v jej sťažnosti podanej ústavnému súdu napĺňa danosť dovolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 383 Trestného poriadku [dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), d) g) a i) Trestného poriadku].

Ústavný súd je toho názoru, že existencia uvedených dovolacích dôvodov v spojení s § 377 Trestného poriadku zakladá právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vecne preskúmať námietky sťažovateľky v rámci dovolacieho konania v zmysle ustanovenia § 384 Trestného poriadku.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci dovolacieho konania uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 To 66/2008 z 21. mája 2009 vylučuje právomoc ústavného súdu, aby mohol v uvedenej veci konať.

Z toho vyplýva, že v konaní pred ústavným súdom môže sťažovateľka uplatniť ochranu základných práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, ktorých porušenie namieta, len vtedy, ak ju nechráni iný súd, v rozsahu svojej ústavnej kompetencie podľa čl. 142 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (napr. obdobne napr. III. ÚS 141/08).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie ústavného súdu o zrušení rozhodnutia všeobecného súdu, ako aj rozhodnutie o vrátení veci na ďalšie konanie sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy), ústavný súd sa touto časťou návrhu na rozhodnutie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2009